

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ
ΕΤΗΣΙΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

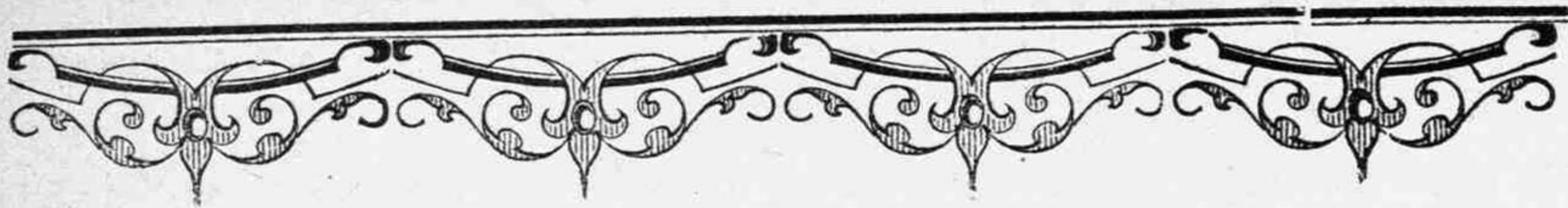
Κλέων Ραγκαβής

Οι μνηστήρες της Πηνελόπης [απόσπασμα: μέρος Α', σκ. 9]

Κωμωδία

Ποικίλη Στοά (Ημερολόγιο), Αθήνα

τμ. 12 (1896), σ. 65-72

Ἐν Βερολίῳ τῇ 8ῃ Αὐγούστου 1895

Ἀξιότιμε φίλε κ. Ἀρσένη,

Ἔλαβον τὴν εὐγενῆ ὑμῶν ἐπιστολὴν μετὰ τοῦ λαμπροῦ τόμου τοῦ 1895 τῆς «**Ποικίλης Στοᾶς**» σπεύδων δὲ διαβιάζω ὑμῖν δι' ἀμφοτέρα τὰ θερμά μου εὐχαριστήρια. Πράγματι ὁ τόμος οὗτος μοι φαίνεται ὁ ἐντελέστερος τῶν μέχρι τῆς σήμερον ἐκδοθέντων καὶ λόγῳ τῆς σπουδαιότητος καὶ τὰ μέγιστα ἐνδιαφερούσης ὕλης καὶ διὰ τῶν εἰκόνων τὴν ποικίλιαν καὶ καλλονὴν, ἐστὲ δὲ ἄξιος ἀπειρῶν καὶ εἰλικρινῶν συγχαρητηρίων ἐπὶ τῷ φιλοτίμῳ ζήλῳ μεθ' οὗ, οὐ μόνον ἀπὸ τοσοῦτων ἐτῶν ἐμμένετε εἰς τὸν ἀγαθὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ διαρκῶς προβαίνετε ἀπὸ βελτιώσεως εἰς βελτίωσιν.

Αἱ πολλαὶ καὶ καταθλιπτικαὶ ἀσχολίαι μου δὲν μοι ἐπέτρεψαν, ὅπως μετάσχῳ ἐπὶ τριετίαν ἤδη τῆς συντάξεως τοῦ ὠραίου ὑμῶν ἡμερολογίου, καὶ ἤδη ἀσμένως πέμπω ὑμῖν διὰ τὸν τόμον τοῦ 1896 μίαν προᾶξιν ἐκ τῆς ὅλως ἀνεκδότου νέας Κωμωδίας μου «**Οἱ Μνηστῆρες τῆς Πηνελόπης**».

Μετὰ τῶν εἰλικρινεστέρων αἰσθημάτων ὄλος ὑμέτερος
ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΚΩΜΩΔΙΑΣ
ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ. ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΚΥΡΙΑ ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ, χήρα.— ΖΕΛΕΙΑ, ἀδελφὴ αὐτῆς. — ΠΕΙΣΑΝΔΡΟΣ
ΟΡΜΕΝΙΑΔΗΣ, δικηγόρος.— ΦΗΜΙΟΣ ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ, ποιητής.

ΕΡΠΙΑΔΗΣ, εἰσέρχεται κρατῶν βιβλιάριον καὶ φοιβάζων. Θαυμάσιον! Θεσπέσιον! Οἶα ἔμπνευσις! Οἶα γλῶσσα! Ἴδου ποίησις ἀληθῶς ἐθνικὴ!

ΟΡΜΕΝΙΑΔΗΣ. Καὶ πῶς καλεῖται τὸ ἀριστούργημα;
ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ, οὐδόλως εἰς αὐτὸν προσέχων. ὦ Πιερίδες, θυγατέρες τῆς Μνημοσύνης, εἰς ποῖα ὕψη μετεω-

ρίζετε τοὺς κλητοὺς ὑμῶν!

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Ἀνῆλθεν εἰς τὰ νέφη.

ΖΕΛΕΙΑ. Ὁ Πήγασος παραφέρεται.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ, ὡς ἄνω. Θησαυρὸς ἀνεκτίμητος! Κλέος ἀπαράμιλ-

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΣΕΝΗ «ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ»

λον ! Τίς ἐνθυμεῖται πλέον τοὺς ἀρχαίους ; Σαπφώ, Πίνδαρε, Θεόκριτε, ῥικνὰ καὶ κατεσκληρότα γέροντια, ῥίφθητε εἰς τοῦ Ταρτάρου τὰ βάθη.

Κ^α ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Πρόκειται περὶ λυρικῶν ;

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἐπικῶν, λυρικῶν, ὅ,τι ποθεῖτε. Ἴδου ὁ Ἐλικῶν ! Ἴδου ὁ Παρνασσός ! Ἴδου ὁ Ὀλυμπος !... ἀλλὰ σφριγῶντες, ἠθάζοντες, ἄξιοι τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος !

ΖΕΛΕΙΑ. Καὶ τίς ὁ τίτλος ;

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. — « Ὁ Κουρνᾶς, ἡ γιούλια καὶ γιασουμιᾶ. — »

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Μία Ἰταλικὴ καὶ δύο Τουρκικαὶ λέξεις. Παράδοξος Ἐλικῶν.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Μάλιστα, Κύριε. Ἡ γλῶσσα τοῦ λαοῦ, μεταγενεστέρα, ἐθνικὴ ! Κάτω οἱ λογιώτατοι ! Κάτω οἱ τυμβωρύχοι !

Κ^α ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ, τείνουσα τὴν χεῖρα, ὅπως λάβῃ τὸ βιβλιάριον. Ἐπιτρέπετε ;

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἀκούσατε μᾶλλον, ἀκούσατε ! (ἀπαγγέλλει μετὰ στόμου.)

Τὸ ταῖρι

Ἐκεῖνος ἐσχατόγηρος, σιχαμερός, τσιφούτης,
φαλάκρας, κουτσοπόδαρος, κουφάλας καὶ φαφούτης,
Ἐκείνη μοσχολούλουδο, γαρουφαλιᾶς μπουμποῦκι,
νὰ γάμος ποῦ νὰ τραγουδοῦν ἀπ' τὴν χαρὰ κι' οἱ κοῦκοι !

(Οἱ παρεστῶτες θεωροῦνται μετ' ἀπορίας καὶ συστέλλουσι τοὺς ὤμους). Ἐ! τί λέγετε; Τί δύναμις ἐκφράσεως! Τί ζωηρότης χρωματισμοῦ! Ἀκούσατε καὶ ἄλλο. (Ἀπαγγέλλει.)

Ἡ φρονιμάδα

Τὶ τσουρουφλίζεις καὶ βογκᾶς, μωρὴ καρδιά, βουβάσσυ,
Καὶ σὺ, Κατίγκω, γύρισε ἄλλοῦ τὰ μούτσουνα σου.
Ἐκεῖ ποῦ ἔχει, ζήτησε κουφέτα καὶ λουλούδια·
ἐγὼ βρωμῶ νυστικουλιᾶ καὶ σὺ μοῦ θές τραγούδια.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Κωμικὰ στιχουργήματα, ὑπόπτου καλαισθησίας.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Πῶς κωμικά; Ἐθνικὴ γνησία ἔμπνευσις. Θέλετε ὕψος; Ἴδου τὸ ἐξῆς. (Ἀπαγγέλλει.)

Τρώγω ψωμὶ τῆς ζητουλιᾶς, πίνω νερὸ ἀπ' τ' αὐλάκι,
ἔχω κουρέλια φορεσιᾶ, κρεβάτι τὸ σοκάκι·
τρέχω σὰν σκύλος ποῦ ψοφᾷ ἀπ' τὴν πολλὴ κασσίδα,
μὰ τῆς σκλαβιάς τὴν ἄτιμη δὲν φέρω ἀλυσίδα !

ΖΕΛΕΙΑ. Περὶ ὀρέξεων οὐδεὶς λόγος.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Βλέπω ὅτι τὰ ἐκτιμᾶτε. Διὰ τοὺς ἀδαεῖς ἀπαιτεῖται μύησις τις. Ἴδου καὶ ἄλλο. (Ἀπαγγέλλει.)

Βαρεῖά κοιμᾶτ' ὁ ἄνδρας σου, Μαριώ, ποῦ τύφλαις ν' ἄχη,
στὰ τσιμπλιασμένα μάτια του αἰώνιο συνάχι,
μὰ σὺ σιγὰ σηκώθηκες καὶ λούζεσαι μονάχη,
καὶ βλέπω τῆς μασχάλαις σου καὶ τῆ γυμνῆ σου ῥάχη.

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ, διακόπτουσα. Πλὴν, Κύριε Τερπιάδη, λησμονεῖσθε.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Διόλου! Διόλου! Μὴ δεσμεύετε τὴν μουσαν! Ἡ αἰδημοσύνη φθείρει τὴν ἔμπνευσιν.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Καὶ ταῦτα καλεῖτε ποίησιν; Ὑμεῖς ὁ Φήμιος Τερπιάδης; Φρίττει ἐπὶ τῇ συνωνυμίᾳ ὁ λιγύφθογγος τῆς Ἰθάκης ψάλτης.

Τὸν πέρι μουσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἠδεῖαν ἀοιδὴν.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Οἷα σχολαστικότης! Τίς ἐννοεῖ ταῦτα σήμερον; Ὁμηρον θέλετε; Ἴδου πρόχειρος, κατὰ τὴν ἀρίστην μετάφρασιν, ἡ ἔρις τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τοῦ Ἀχιλλέως. (Ἀπαγγέλλει ἐκ τοῦ βιβλιαρίου.)

Μὰ τότε κι' ὁ Ἀχιλλέας τὸν ἀρκινάει,
μασκαρᾶ, πρωτοκλέφτη, γιᾶ τοῦ Ἀτρέα,
γκεζουίτη, ἀναμάρτητε, ρεδίκολε,
Πῶς κάνεις ἀπὸ μᾶς νὰ σέ στιμάρη,
ἀφοῦ ἀνθρωπιὰ δὲν ἔχεις λιματίδα;
Μήπως ἐγὼ ἤρτα, βρέ, μὲς τὴν Τρωάδα
ἀπὸ ἔχθριτα δική μου γιὰ τοῦ Τούρκους;
Ἐμὲ καὶ τί μου κάναν οἱ Τρωαδίταις;
Τίποτες, μὰ τὸ ναί. Μὰ ἤρτα γιὰ σένα,
σγοῦρδε, σερέτη, ἀλείτουρε, μασσόνο,
καὶ γιὰ τὸν κερατᾶ τὸν ἀδελφό σου.

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ. Ἐκ τῆς Σκύλλας εἰς τὴν Χάρυβδιν.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Νόστιμος ἀληθῶς σάτυρα ἐνὸς τῶν εὐφρεστέρων Ἑλλήνων.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Τὶ σάτυρα; Ἐθνικὴ μετάφρασις. Γλῶσσα τοῦ λαοῦ. Μίμησις τῶν δημοτικῶν ἀσμάτων. Θύμος τοῦ Ὑμηττοῦ! Ἀλλ' ἀκούσατε καὶ τοῦτο, ἠρωϊκὸν ἐλεγεῖον εἰς τὴν Κυρὰ Φροσύνη καὶ τὰς δεκαεπτὰ κόρας τῶν Ἰωαννίνων. (Ἀπαγγέλλει.)

Ἡ λίμνη ἐπουρπούριζε σὰν πίσσα ἠματωμένη,
ἐκούρνιαζαν οἱ Γκέγκιδες στὴ βάρκα στοιβασμένοι,

καὶ ὡς ὁ Βαΐας τοῦ φεσιῦ ἐτίναζε τὴν φούνταν,
ἓνα κορίτζι στὸ νερὸ γυμνὸ ἐγκρεμιζοῦνταν.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Πρὸς Θεοῦ! Πρὸς Θεοῦ. Ἦ σταματήσατε ἢ δραπε-
τεύω.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἦ! τί λέγετε ; Τί θαυμασία εἰκὼν ! Τί ὕψος ! Ἐκεῖνο
τὸ «ἐπουρπούριζε»... πούρ.. πούρ.. ὡς τὸ ζέον ὕδωρ. Ἐκεῖνο τὸ «ἐκούρ-
νιαζαν»... ὡς ἀρπακτικοὶ γῦπες.

ΖΕΛΕΙΑ. Ἦ ὡς ὄρνιθες.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἐκεῖνο τὸ «ἐγκρεμιζοῦνταν». Ἔπος ὀλόκληρον εἰς
μίαν λέξιν.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Ἦ μᾶλλον οἰκτρὰ παραφθορὰ τοῦ «ἐκρημνίζοντο»
κατάλληλος διὰ μογγολικὰ χεῖλη.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Καὶ ὑμεῖς, Κυρία, τί λέγετε;

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Ἀπέχομεν πάσης κρίσεως.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Βεβαίως τὰ ἥρωϊκὰ ὀλίγον ἐννοεῖτε, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ
ῥωμαντικά. (Ἀπαγγέλλει.)

Ἦ πρωτομαγιά

Διὲ πῶς ἔλυωσαν τὰ χιόνια,
διὰ τὰ νέα χελιδόνια
καὶ τῆς πράσιναις ἰτιαῖς.

Ἦλα, Μάϊ, πλήρης θάρρους,
νὰ παντρέψῃς τοὺς γαιδάρους,
νὰ μᾶς φέρῃς τῆς μυρτιαῖς.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. ὦ τοῦτο ὑπερβαίνει πᾶν ὄριον. Παύσατε ὑβρίζοντες
τὰς Μούσας, ἃς δῆθεν ὑπηρετεῖτε. Θέλετε γλῶσσαν καὶ ποίησιν Ἑλλη-
νικὴν, ἀξίαν τοῦ ὀνόματος, ἀξίαν τῶν ἀθανάτων προγόνων; Ἀκούσατε.
(Ἀπαγγέλλει μετὰ περιπαθείας.)

Πᾶσαν νέαν αὐγὴν γλυκὺ ἄνθος λωτοῦ
εἰς τοῦ Γάγγου τὸ κῦμ' ἀναθάλλει·
Εἰς τὸν ἥλιον στίλβουν τὰ πέταλλ' αὐτοῦ,
εὐωδίας ὁ κάλυξ του χύνει παντοῦ,
ὡς χρυσῆ, μυροφόρος φιάλη.

Πλὴν ἐξαίφνης μὲ κρότους ὀρμῶν φοβεροῦς
ἐξογκοῦται τοῦ Γάγγου τὸ κῦμα,
καὶ τοὺς κλάδους συνθλά τοῦ λωτοῦ τοὺς χλωροῦς,
καὶ τὸ ἄνθος ἀνάρπαστον σύρει ὁ ῥοῦς
εἰς σκοπέλους, εἰς ἄγνωστον μνημα.

Ἡ ζωὴ μου ἐπίσης μονήρης ἀνθεῖ
 εἰς τὸ ἄστατον κύμα τοῦ κόσμου.
 Εἰς τὸ φῶς τῶν βλεμμάτων σου ἂν θερμανθῆ,
 ἄς σβεσθῆ μετὰ ταῦτα καὶ ἄς μαρανθῆ
 ὡς λωτὸς ὁ ὑγρὸς ὀφθαλμὸς μου.

ΖΕΛΕΙΑ. Ἀμίμητον!

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Δονεῖ τὰς μυχαιτάτας τῆς ψυχῆς ἵνας ὡς αἰ-
 ολικῆς λύρας ἠχώ.

ΖΕΛΕΙΑ. Εὖγε! Κύριε Ὀρμενίδη. Ἡγνόουν ὅτι θάλπετε τὸ θεῖον πῦρ.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Φεῦ, Κυρία. Ἡ Θέμις διαιτᾶται μακρὰν τῆς Καστα-
 λίας· ἀλλ' ἀρκεῖ ὀλίγη πατριωτικὴ φιλοτιμία, ἢ ἐλαχίστη καλαισθησίας
 δόσις, ὅπως ἀγανακτῆ τις ἀκούων ὅσα ἠκούσαμεν, ὡς Ἑλληνικὴν ποίησιν
 ἐκφερόμενα.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ εἰρωνικῶς. Καὶ ὅπως ἀποστηθίζη τοὺς κέντρωνας τῶν
 σχολαστικῶν.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Μὴ βλασφημῆτε. Σέβομαι τῶν κλεφτῶν τὰ τραγού-
 δια, διότι ἦσαν ἡ ἄξεστος ἀπήχησις τῆς ἠρωϊκῆς ἐποχῆς. Θαυμάζω τὸν
 Ζαλακώσταν, διότι ἔγραψεν εἰς τὴν δημῶδη, ἀλλ' ἀφοῦ ἐκαμίνευσεν αὐ-
 τὴν εἰς τὴν θεῖαν φλόγα μετὰ τῆς ἐπιμόνου προσπαθείας, ἦν ἀπαιτεῖ
 πᾶν γνήσιον καλλιτέχνημα. Ἀποτροπιάζομαι ὅμως τοὺς κηρύττοντας ὅτι,
 ἐπειδὴ οὕτως ὠμίλουν ἐν ἡμέραις βαρβαρότητος οἱ ὀρεσίβιοι ἀρματωλοὶ,
 ἐπειδὴ ἀπέμειναν ἀμαθεῖς αἱ κατώτεροι τοῦ λαοῦ τάξεις, δεόν νὰ κατα-
 δικασθῆ εἰς τὸ μιζοβάρβαρον τοῦτο συνορθόλευμα πάσης στρεβλώσεως καὶ
 πάσης ξενικῆς ἐξαχρειώσεως, ὀλόκληρον τὸ ἔθνος, τὸ σπεῦδον πρὸς τὴν
 ἐξευγένισιν καὶ τὴν ἀναβίωσιν.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Μάτην ἐκθάπτετε τὰ λεξιῖδια, καὶ καταβροχθίζετε
 τὰς γραμματικάς. Ἡ γλῶσσα ζῆ καὶ ῥέει, οὐδ' ἐπιστρέφει πρὸς τὰς πηγὰς.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Ἐνταῦθα κεῖται ἀκριβῶς ἡ ἀφορμὴ τῆς παρεννοήσεως.
 Ἡ γλῶσσα ζῆ καὶ ῥέει, συμφωνῶ πληρέστατα· ἀλλ' ἡ κατάστασις, εἰς
 ἣν εὔρομεν αὐτὴν μετὰ τὴν δουλείαν, ἦν, οὐχὶ τὸ φυσικὸν προϊόν τοῦ χρό-
 νου, ἀλλὰ τὸ οἰκτρὸν ἀποτέλεσμα βιαιῶν καταστροφῶν. Μόλις ἀλλοιω-
 θεῖσα μέχρι τῆς ἀλώσεως, κατεθραύσθη τότε καὶ παρεφθάρη ὑπὸ τοὺς
 κτηνώδεις κατακτητάς, οὕτως ὥστε ἡ θεῖα τοῦ Πλάτωνος φωνὴ μετεβλήθη
 ταχέως εἰς παράχορδον ἀσχημίαν.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ὅπωςδὴποτε εἰς ἡμᾶς τοιαύτη περιῆλθε.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖτε τὴν διαιώνισιν τοῦ ὄνειδους ;
 Διότι ἔπεσαν βράχοι καὶ κατερῥύπανον τὸ ὑπερήφανον ῥεῦμα, τὸ κατο-
 πτρίζον τὸν οὐρανόν, φρονεῖτε ὅτι μετεβλήθη εἰς ἔλος ; Διότι ὑπήρξαμεν
 δοῦλοι, φρονεῖτε ὅτι κατεδικάσθημεν ὀριστικῶς εἰς τὰς ἀλύσεις καὶ τὰ
 ῥάκη ; Διότι αἱ Ἀθηναὶ μετετρέπησαν εἰς πενιχρὰν πολίχνην, κατακρί-
 νετε τὴν ἀνοικοδόμησιν χρυσομαρμάρου πρωτεύουσῆς ; Διότι ἡ Ἑλλὰς ἐ-
 δηώθη καὶ ἠτιμάσθη, θεωρεῖτε ἀδύνατον τὴν ἀνάστασιν ; Καλεῖτε τοῦτο
 παλινδρόμησιν ; Οὐδ' ἐννοεῖτε ὅτι πρόκειται περὶ ἐπικτήτου ῥύπου, οὐ ἢ

ἀπόξεις ἀποτελεῖ ἀκριβῶς τὴν φυσικωτέραν, τὴν εὐγενεστέραν πρόοδον ; Ἄλλ' ἐὰν ὑμεῖς τυφλώττετε, ἐνόησε τὸ ἔθνος, ὑπὸ τοῦ ἐνστίχτου ἀγόμενον. Ἡσθάνθη τὴν πασίδηλον ἀλήθειαν, ὅτι ἡ γλῶσσα διατελεῖ τὸ ἀκραιφνέστερον τοῦ πολιτισμοῦ κάτοπτρον, καὶ ἀποβαλὼν τὰ αἴσχη τῆς δουλείας, ἐπετέλεσεν ἐντὸς ἡμίσεως αἰῶνος ἀληθῶς θαυμασίαν παλινόρθωσιν. Καὶ ἤδη, ὅτε τὸ ἔργον βαίνει πρὸς τὴν συντέλειαν, ὅτε ἡ γλῶσσα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῆς ἀκμὴν, ὅτε θάλλει περικαλλεστέρα ἢ ἐπὶ τῶν Παλαιολόγων καὶ Κομνηνῶν, ἀμφισβητεῖτε ὑμεῖς εἰσέτι καὶ κατηγορεῖτε ἡμᾶς ὡς ὀπισθοδρομικούς, ἐν ᾧ ζητεῖτε τὴν παρακώλυσιν πάσης ἀναπλάσεως, τὴν γενίκευσιν πολυκλαύστου καταπτώσεως.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἐχει καὶ ἡ δημώδης τὰς ἀπερίττους αὐτῆς καλλονάς.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Ἐστὼ πλὴν καὶ τούτου δοθέντος, οὐδόλως συναίσθανεσθε οἷα καθήκοντα ἐπιβάλλει ἡμῖν τὸ περικλεές παρελθόν; Συνταυτίζετε ἡμᾶς, τοὺς ἀπογόνους τῶν θεσπεσιωτέρων ἐρμηνευτῶν τοῦ θεοῦ κάλλους, τοὺς ἀνακτήσαντας τὸν ἄφθιτον χρυσὸν τῆς πατρίου κληρονομίας, πρὸς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, ὧν οὐδὲ τὸ ἀλφάθητον εἰσέτι ἐγράφη. Ἄλλὰ μάτην ταλαιπωρεῖσθε τὰ περίξ ἡμῶν φυόμενα ἀνθύλλα προέρχονται ἐκ τῆς ἀρχαίας ρίζης, ἣτις, μόλις λυτρωθεῖσα τοῦ κατακλύσαντος αὐτὴν βορβόρου, ἀνέδωκεν αὐθις θαλλούς. Τὸ πῦρ, τὸ διαφλέγον τὰ στήθη τῶν παρ' ἡμῖν μουσολήπτων, προέρχεται πάντοτε ἐκ τοῦ βωμοῦ τῶν Ἐστιάδων, καὶ δεόντως ἐκεῖνοι ἐκτιμῶσι τὴν ἀπαράμιλλον καλλονὴν τῶν θεῶν προτύπων, πρὸς ἃ διὰ στενῆς συνδέονται συγγενείας.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Διὰ τὸν πεζὸν λόγον ἴσως ἔχετε δίκαιον. Οὐδεὶς ἐλπίζει σήμερον ὅτι ἡ γλῶσσα τῆς ἀγορᾶς...

ΖΕΛΕΙΑ. Ἐννοεῖτε, βεβαίως, τοῦ παζαριοῦ.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἐστὼ, τοῦ παζαριοῦ. . . θὰ ἐπιβληθῇ πλέον εἰς τὰς αἰθούσας, εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὸν τύπον, εἰς τὸ βῆμα, εἰς τὸν ἄμβωνα. Ἄλλ' ἡ ποίησις διαφέρει.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Διαφέρει μάλιστα, ὡς ὁ ἀφρός τοῦ κύματος καὶ τὸ ἄρωμα τοῦ ἄνθους. Ἡ ποίησις πανταχοῦ καὶ πάντοτε ὑπῆρξεν ἡ εὐγενεστέρα τῆς ψυχῆς ἐκδήλωσις, περιβληθεῖσα τὴν ἐν πάσῃ γλώσσῃ τιμιωτέραν μορφήν· ἐν ᾧ δὲ ἡ συνήθης κοινωνία, ὡς ὑμεῖς αὐτὸς λέγετε, μεταχειρίζεται πλέον διάλεκτον καθαρὰν καὶ ἀξίαν ἔθνους ἐλευθέρου, ἐν ᾧ ὑμεῖς ὁ ἴδιος οὕτως ὁμιλεῖτε μετὰ τῶν ἄλλων εἰς ἡγμένων ἀνθρώπων, θέλετε, ἅμα λάβητε ἀνὰ χεῖρας τὴν βάρβιτον, ἀντὶ νὰ μετεωρίζεσθε πρὸς τὰς αἰθερίους μονάς, νὰ καταπίπτετε μᾶλλον εἰς τὸν βόρβορον, καὶ νὰ μεταβάλλεσθε, ὑμεῖς ὁ Ἕλλην, ὁ λόγιος, εἰς ἄξεστον χειρῶνακτα ; Οἷος παραλογισμός!

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, Κύριε, ἄλλο ἢ ἔμπνευσις καὶ ἄλλο ἢ παιδεία. Ἐπιβάλλοντες εἰς τὸν ποιητὴν τὴν μάθησιν καὶ τὴν ἐργασίαν, περικόπτετε τὰς φυσικὰς αὐτοῦ πτέρυγας.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Καὶ πάλιν ἀπατάσθε. Ἐξ οὐρανοῦ βεβαίως τὸ δῶρον τῆς ἐμπνεύσεως, ἀλλ' ἡ θεία τέχνη, ἡ παράγουσα τ' ἀριστουργήματα, δι' ἀτρύτων μόνον ἀγώνων ἀποκτᾶται. Ἡ φρονεῖτε, ὅτι τὰ μεγάλα πνεύ-

ματα, τὰ κλείσαντα τὴν γῆν, ἐσταύρωσαν τὰς χεῖρας καὶ ἔψαλαν ὡς αἱ ἀηδόνες; Οὐχί, οὐχί! Δυσπρόσιτοί εἰσιν αἱ ἀκρόρειαι τοῦ Ὀλύμπου, ἔνθα δαιτῶνται οἱ Θεοὶ, καὶ ἀπαιτεῖται βίος ὀλόκληρος ἀκαμάτου ἐργασίας, ὅπως προσπελάσῃ ὁ μύστης εἰς τὸν ἱερὸν χῶρον. Γνωρίζω ὅτι σήμερον καλεῖται ποιητῆς πᾶς ὁ συνάπτων δύο καταλήξεις εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ἀγυιῶν· ἀλλ' ἀπόδοτε εἰς τὴν τέχνην τὴν ἀληθῆ αὐτῆς περιωπὴν, καὶ, ἂν ἐλαττωθῶσιν οἱ φοιβόληπτοι, θ' ἀποκτήσῃτε φιλολογίαν ἀξίαν τοῦ ὀνόματος.

ΖΕΛΕΙΑ. Κύριε Ὀρμενίδη, τὰ θερμά μου συγχαρητήρια. Ὁμιλοῦντες περὶ τοῦ Ὀλύμπου, ἐζηλώσατε τὰς μεταμορφώσεις τοῦ Διός. Παρίστασθε σήμερον εἰς τοὺς ἐκπλήκτους ἡμῶν ὀφθαλμοὺς ὑπὸ ποικίλας καὶ τέως ἀγνώστους μορφάς.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Πταίω ἐγὼ, ὅστις ἐλησμονήθην ἐνώπιον τοιοῦτου μικροῦ Ἀρχιλόχου.

ΖΕΛΕΙΑ. Εὐχαριστῶ. Ἐφοβούμην μὴ μὲ καλέσετε Ζωῖλον.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Μὲ ἀπέτρεψεν ἡ μετριοφροσύνη, θὰ παρεβαλλόμεν ὄντω πρὸς τὸν Ὀμηρον.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ χωρῶν πρὸς τὴν Κυρίαν Μεγαπένθους. Πάντες ὑπῆρξαμεν ἀσυγχώρητοι. Παρεσύρθημεν εἰς ματαίαν ἀμφισβήτησιν ἐνώπιον τῆς θείας καλλονῆς. Ἐχομεν πρὸ ἡμῶν τὸ κράτιστον πλάσμα τῆς φύσεως, αἰσθανόμεθα φλεγόμενην, ἀνάρπαστον τὴν καρδίαν ἡμῶν, καὶ ὅμως φιλοσοφοῦμεν περὶ γλώσσης, ἀντὶ νὰ ἐκφωνῶμεν ὕμνους ἀφάτου ἔρωτος.

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Προτιμῶ τὴν φιλοσοφίαν.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ, περιπαθῶς. Ἐπὶ δύο ἡμέρας ἐστερήθην τῆς θεάς ὑμῶν καὶ τὸ πάθος, πλημμυρῆσαν, ἐκρήγνυται ἀκατάσχετον. Εἶμαι ἡ καιομένη βάτος, ἡ ἐγκλείουσα τὸν θεόν. Ὁ μοιρολάτρης, ὁ πίπτων πρηνῆς καὶ ψάλλων τοὺς φαεινοὺς φωστῆρας. Ὁ μάγος, ὁ ὀδηγούμενος ὑπὸ τοῦ ἀστέρος τῆς Βηθλεέμ πρὸς τὴν φάτνην, ὅπου γεννᾶται ἡ ἐλπίς καὶ ἡ σωτηρία. ὦ! στρέψατε ἴλεως τὸ βλέμμα. Μὴ φρίξῃτε ἐκ τοῦ κλύδωνος, τοῦ ἐν ἐμοὶ ἀνακυκωμένου, καὶ δείχθητε τέλος εὐσπλαγχνος πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις ἐθυθίασεν ὑμῖν καὶ δόξαν καὶ ὑπαρξιν.

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Σύγγνωτε, ἐὰν ἀδυνατῶ νὰ ἐκτιμῆσω σήμερον τὴν περιωπὴν τοιαύτης ἀφοσιώσεως· ἀλλὰ πάσχω. Πρὸ μικροῦ μὲ κατέλαβε σφοδρὰ κεφαλαλγία καὶ ἀναγκάζομαι ν' ἀποσυρθῶ.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Κεφαλαλγία! Φεῦ, πάσχουσι καὶ τὰ αἰθέρια πλάσματα, τὰ ἐξ ἀμβροσίας καὶ νέκταρος ζυμωθέντα. ὦ, ἐὰν ἡδυνάμην νὰ ἐξαγοράσω τὴν ἴασιν ἀντὶ πάσης μου τῆς ὑστεροφημίας!

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Εὐχαριστῶ, ἀλλ' ἐς αὔριον.

ΤΕΡΠΙΑΔΗΣ. Ἀποσύρομαι, ὅπως ὁ Ἀδὰμ ἐκ τοῦ Παραδείσου, καταλείπων ὀπισθὲν μου τὴν τρυφὴν καὶ τὴν ἀθανασίαν, καὶ βαίνων πρὸς τὸ χάος καὶ τὸν ὄλεθρον. (Ἐξέρχεται.)

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Δύναμαι ἴσως νὰ καλέσω ἰατρόν;

Κα ΜΕΓΑΠΕΝΘΟΥΣ. Εὐχαριστῶ, φίλε Κύριε Πείσανδρε. Μοὶ ἀρκούσιν αἱ φροντίδες τῆς Ζελείας. (Τείνει αὐτῷ τὴν χεῖρα.)

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ, θλίβων αὐτὴν εὐσεβάστως. Εὐχομαι ταχίστην ἀνάρ-
ρωσιν.

ΖΕΛΕΙΑ τῷ Ὀρμενίδῃ. Καὶ ἐγὼ ζητῶ μικρὰν χάριν. Πρὶν ἀναχω-
ρήσητε, γράψετε μοι ἐκεῖ, εἰς τὸ λεύκωμά μου, (Δεικνύει ἐπὶ τῆς τραπέ-
ζης λεύκωμα,) τοὺς ὠραίους στίχους, οὓς ἀπηγγείλατε.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Πῶς; Πῶς; χάριν παρὰ τῶν πολεμίων;

ΖΕΛΕΙΑ. Συνομολογῶ βραχεῖαν ἀνακωχὴν. Εἰς αὔριον αἱ ἐχθροπρα-
ξίαι.

ΟΡΜΕΝΙΔΗΣ. Εὐγνωμονῶ. Ἡ ἀνακωχὴ ὑπεμφαίνει τάσιν πρὸς πα-
ράδοσιν.

ΖΕΛΕΙΑ. Φοβοῦ τοὺς Δαναοὺς καὶ δῶρα φέροντας. (Συναπέρχεται
ζωηρῶς μετὰ τῆς κυρίας Μεγαπένθους.)

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

